СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 157. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 9-го ЛИПНЯ 1948. — No. 157. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 9, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

БОРОТЬБА ЗА „ЦИВІЛЬНІ ПРАВА" В ДЕМОКРАТИЧНІЙ ПАРТІЇ

Филаделфія, 7 липня. — Демократична Конвенція, яка зачинається в понеділок, заявиться за номінацію Трумана на президентського кандидата, а кампанія проти цеї номінації не матиме успіхів. Демократичний Південь, який счинив революту проти Трумана за його намагання змусити Південь здійснити цивільні права теж зглядом нігерського населення, шукає згоди. Якраз тепер Резолюційна Комісія вигладжує демократичну плятформу, яка буде предложена Конвенції. На цю Комісію впливають представники південних стейтів, щоб злагодити в плятформі справу з цивільними правами в такий спосіб, як це було в плятформі з 1944 року. Чарлз Е. Шеперд, з Флориди, підкреслює, що це є „Злучені Держави Америки", а тим самим стейти мають право самі розпоряджатись, коли іде про внутрішні справи. Коли б зроблено Півдневі якусь уступку щодо цього, то виглядає, що він цілий голосував би вкінці за Труманом. Резолюційна Комісія буде ще переслухувати більше людей в справі цивільних прав, як і в інших справах, робітничих, шкільних, виховних, ветеранських, хліборобських і т. д.

ДЮЇ ПРЕДМЕТОМ ГОСТРИХ АТАКІВ З БОКУ УЧИТЕЛІВ.

Клівленд, 7 липня. — Конвенція Красвої Виховної Асоціяції, на яку зїхалось 3,500 шкільних провідників, перемінилась несподівано в завзяте „політичне віче", спричинене тим, що губернатор Дюї, республиканський кандидат на президента, мав сказати такі слова: „Професорська пропаганда є найбільшою брехнею від часів Гітлера". Таке приписує губернаторові відомий колумніст Дру Пірсон, котрий уже нераз подавав сензації, за які йому приходилось відповідати перед судом. Пірсон каже, що почув ці слова в часі розмови з Дюї під час Конференції Губернаторів в Портсмут, Ню Гемшир. Секретар губернатора, Джеймс С. Гаґерті, переслав телеграму, якою заперечив цю поголоску та це не вдоволило учителів і вони зажадали, щоб Дюї сам відповів „до 24 годин", як ця справа мається. Учителька Иоганна А. Линдлоф з Ню Йорку заявила, що якби Дюї дійсно так виразився, як це передав Пірсон, то „ніякий чесний американець не міг би голосувати на такого кандидата". Теж підкресляли, що Дюї відноситься „ворожо" до виховних справ та учительської професії взагалі. Усе це ділось в такій атмосфері, що не дивота, що її схарактеризовано „політичною, виборчою кампанією".

ЖІНКИ В МАРИНАРЦІ.

Вашингтон, 7 липня. — Сталася велика новина: Заприсяжено і приділено до маринарки перших шість жінок. З цеї нагоди Джан Л. Соливен, секретар маринарки, відбиравчи присягу виголосив довшу промову, в якій дав велике признання жінкам за працю в часі війни, як в рядах армійської резерви, так і в цивільному житті. Впродовж наступних двох років допустять до маринарки 6,500 жінок.

ВОЛЕС ВЖЕ НЕ Є РЕДАКТОРОМ „НЮ РІПОБЛИК"

Ню Йорк, 8 липня. — Дня 16 грудня 1946 р. Генрі А. Волес став редактором „Ню Ріпоблик", журналу лівого напрямку. Цю подію попереджувано великою реклямою, як щось надзвичайне. В такий самий спосіб розреклямовано теж і перші статті Волеса. Згодом це втихомирилось, а тепер в останньому числі тижневика, з четверга, появилась остання редакційна стаття Волеса з повідомленням, що він перестав бути редактором. Виявляється, що Ню Ріпоблик, як теж більшість ліберальної преси, є проти президентської кандидатури Волеса з рамені Третьої партії. Є теж невдоволення, що за Волесом та його партією агітують комуністи. Волес заявляє в журналі, що він буде час від часу дописувати до журналу, а тепер хоче віддати ввесь час президентській кампанії. Майкел Стрейт, видавець журналу, є проти цього, щоб Волес, як редактор, був головою партії. Він теж не є згідний з деякою політикою Волеса, як от у справі Пляну Маршала, який Стрейт попирає, а проти якого є Волес. Стрейт є теж цеї думки, що не можлива співпраця між комуністами і прогресивними.

ЗА ЕКОНОМІЧНЕ ПОГОТІВЛЯ — ТЕПЕР!

Вашингтон, 7 липня. — Закон про Краєву Оборону з 1947 року встановив „Нешенел Секюриті Рісорсес Борд". Голова цеї Ради, Артур М. Гил, предложив тепер звіт в справі економічного поготівля країни. Іде тут про оборону на випадок війни. Міжнародне напруження, кажеться у звіті, може кожної хвилини спричинити ворожі повітряні атаки на Злучені Держави. Про це треба думати вже „тепер" і бути готовим до оборони теж і з „економічного боку". Але хто має контролювати цю економічну оборону: військова, чи цивільна влада? Мілітарні кола є за військову контролю, а Гил є за контролю Ради, яку він очолює. Знов президент є за контролю Бюджетового Бюра з тим, що Рада мала би бути дорадчим тілом. Та гонене, щоби економічна контроля була в цивільних руках, бо цього, як кажеться, „вимагає демократія". Над цею справою будуть довго дебатувати, але над самою потребою „економічного поготівля" дискусії не буде, бо на це всі вже давно погодились.

МІЛЬЙОН БРИТАНЦІВ ПІД ЗБРОЄЮ.

Лондон, 8 липня. — Британський міністер оборони А. В. Александер повідомив, що бриданські збройні сили нараховують тепер понад мільйон осіб. В суходільній армії служить 530,000 офіцерів і вояків, в авіяції 255,900 і у військово-морських збройних силах 144,000 осіб, не враховуючи добровольців та допомічного персоналу.

Рада Безпеки взиває до продовження примир'я в Палестині

Лейк Соксес, Н. Й., 8. липня. — Рада Безпеки О.Д., після цілоденної дискусії звернулись вчора з наглим апелем до Ізраїля та членів Арабської Ліги, взиваючи їх продовжити примир'я в Палестині, яке кінчається в найблищу п'ятницю. В цій справі прийнято більшістю 8 голосів британську резолюцію, яка повністю покривається з пропозицією посередника ОД в Палестинському конфлікті, графа Бернадотте. Совєтський „Союз, підсовєтська Україна і Сирія здержались від голосування. З жидівського боку вже були натяки, що Ізраїль погодився би на цей заклик, якщо його приймуть теж араби. Граф Бернадотте вже мав видвигнути конкретну пропозицію, аби примир'я продовжено бодай на три дні, яких він потребує для евакуації свого штабу, на випадок, якщоб дальше продовження примир'я було неможливе. Під час нарад Ради Безпеки в цій справі арабський представник демонстративно покинув їх на знак протесту, що цього - місячний предсідник Ради, Дмитро Мануїльський, назвав жидівського речника „представником держави Ізраїля", замісць „представником Жидівської Агенції для Палестини", як цe домагаються араби, не признаючи держави Ізраїля.

АРАБИ НЕ ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА ПРИМИ'Я.

Коїро, Єгипет, 8. липня. — Генеральний секретар Арабської Ліги, Абдуль Рагман Паша, повідомив вчора після нарад пленуму Політичного Комітету Арабської Ліги, що „в Палестині не буде продовження примир'я". Ця відповідь має бути переслана сьогодні посередникові ОД, графові Бернадотте. Британія проте ще останні зусилля, щоби перемовити арабів на примир'я і з тою метою британський амбасадор відвідав єгипетського міністра закордонних справ. Після рішення Арабської Ліги вже не має виглядів на припинення війни в Палестині, проте, в колах ОД все ще не втрачають надії на збереження миру.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ПРОТИ-КОМУНІСТИЧНОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ПРАЗІ.

Прага, 8. липня. — Чеський комуністичний уряд наказав слідство в справі передучорашньої проти-комуністичної демонтрації учасників злиту чеського Сокола. Демонтранти підносили оклики в честь Бенеша. Демонтрація ще буде предметом окремих нарад уряду і в майбутньому вже тільки він рішатиме про участь закордонних представників в злетах Сокола.

ЗАХОДИ ПРОТИ ВЕЛИКОДЕРЖАВНОГО ПРАВА ВЕТА В О. О. Д.

Лейк Соксес, Н. Й., 8. липня. — Не зважаючи на опозицію Америки, Британії і Франції, Мала Асамблея ОД рішила вчора робити відповідні заходи для скасування великодержавного права т. зв. „подвійного вета" в Раді Безпеки, що його досі так часто надуживали Совєти. Мала Асамблея, яку Совєти бойкотують, домагається скасування права вета в справі прийняття нових членів до ООД.

„ВІДВЕРТИЙ ЛИСТ" ФАСТА В МОСКОВСЬКІЙ ГАЗЕТІ.

Москва, 8. липня. (АП). — Московська „Літературная Газета" надрукувала вчора „відвертого листа до американського народу", написаного Говардом Фастом, відомим американським письменником, ім'я якого в останніх роках було постійно використовуване комуністичним табором та якого свого часу засуджено на 3 місяці арешту і $500 гривни за легковаження Конгресу. У „відкритому листі" в московській газеті Фаст жаліється, що його покарано за те, що він „анти-фашист" та розправляється з „американською реакцією", яка, як виявляється, не мала навіть нічого проти того, щоб він цього листа написав з арешту. Його „відвертий лист" в большевицькій газеті ще й забезпечений редакційною статею п. з. „Геройський Говард Фаст".

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ В БОРОТЬБІ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО РАБСТВА

Москва, 6. липня. — В совєтській пресі в останньому часі появилися гострі випади проти українського селянства, цим разом на тлі плекання скоту. В повідомленях стверджується, що стан колгоспної худоби щораз більше занепадає, тоді як рівночасно збільшується індивідуальний стан посідання під цим оглядом. Москва знову накидається на українських селян, мовляв вони крадуть колгоспне добро і ним кормлять свою приватну худобу.

МОСКОВСЬКИЙ НАСТУП НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ.

„У. Вісті" стверджують, на підставі совєтської преси та радіоповідомлень, що в останньому часі Москва ще збільшила свої зусилля на повне знищення навіть найменших проявів українського життя. В Києві тепер постійно відбуваються всілякі „всесоюзні", отже все - російські імпрези „культурного" порядку.

Британська армія почала проти-большевицьку акцію на Маляях

Сінгапур, 8. липня. — Мелколм МекДоналд, британський комісар для південної Азії, повідомив вчора вечорі, що з'єднання британської армії, фльоти і авіяції почали широко закроєну кампанію проти намагань комуністів терором захопити владу на Маляях. МекДоналд заявив, що здобуті документи та зізнання полонених большевиків потверджують наявність такого большевицького пляну, стверджуючи, що „на Маляях так довго не буде безпеки, аж доки комуністи не будуть повністю розгромлені". Це тепер з цілою рішучістю виконують британські збройні сили. Терористична акція комуністів на Маляях є тільки частиною великого большевицького пляну для повного опанування південної Азії, народи якої досі були під протекторатом Британії та яким протягом останнього часу Британія признала право на самостійність.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ХЛІБОРОБСЬКО - ОСВІТНОГО СОЮЗУ" В БРАЗИЛІЇ.

Тижневик „Хлібороб" з Куритиби, Бразилія, повідомляє, що там в днях 8-го і 9-го травня відбулися Загальні Збори „Хліборобсько - Освітнього Союзу", на яких вибрано нову управу в складі: інж. С. Микилита — голова, П. Ковальчук — заступник, С. Волошин — секретар, М. Гадомський — скарбник та Р. Кулицький, М. Височанський, В. Богач, М. Решетник — заступники і члени управи. На зборах були приявні теж делегати інших товариств, між ними Т-ва Прихильників Української Культури в Бразилії, що є членом ПАУКонференції та Українського Допомогового Комітету. Від нової іміграції вітав збори вибраний їх предсідником полк. А. Долуд, стверджуючи, що „нова іміграція в Бразилії не має наміру творити тут щось нового", віддаючи себе повністю до диспозиції старої іміграції в праці для спільної справи.

НЕ ХОЧУТЬ ЗАЯВИТИСЬ, ЧИ Є КОМУНІСТАМИ.

Ню Йорк, 7. липня. — Підкомітет Конгресового Комітету для справ виховних і робітничих, який досліджує „неамериканську" та „підривну" роботу, переслухує тепер в Ню Йорку провідників юнійних, яких члени працюють в нюйорських склепах дрібної й гуртової продажі, а теж у великих департаментових торгових домах, бажаючи вивідати, чи вони були та є членами Комуністичної партії. Це є подібне до запитів, які ставлено в Галивуді фільмовим письменникам, на які деякі з них відмовлялись давати відповіді, покликуючись при тому на першу і пяту поправки до Конституції Злучених Держав, які дають їм право до такої відмови. Те саме зробили тепер три ліві юнійні провідники в Ню Йорку, не зважаючи на осторогу конгресмена Фреда А. Гартлі мол., який проводить доходження, що відмову буде вважатись зневагою конгресу. Ліві симпатики переслухуваних пікетували, що доходження та відгрожувались Гартлі.

ІРГУНИСТИ СХОПИЛИ БРИТАНЦІВ ПІД ЗАКИДОМ ШПИГУНСТВА.

Єрусалим, 8. липня. — Жидівська терористична організація Іргун Цвай Лоймі схопила вчора в Єрусалимі в міській електростанції чотирьох британців та задержала їх під закидом „шпигунства в користь ворогів Ізраїля". Ізраїльська армія Гагана повідомила, що вона не дала іргуністам жодних повновластей під цим оглядом і тепер робить заходи на звільнення британців.

КРІЗА В БЕРЛІНІ ПОГІРШУЄТЬСЯ

НОВА БІЛЬШОВИЦЬКА ПОГРОЗА ЗАХІДНОМУ ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТОВІ.

Берлін, 8 липня. — Передані два дні тому совєтському урядові американська, британська і французька протестаційні ноти в справі совєтської бльокади Берліна докищо не тільки не змінили положення, але навпаки, воно ще більше загострилося. Вчора совєтські власті загрозили, що їхні боєві літаки змусять до приземнення кожний західний транспортовий літак, що вийшов би поза лінію широкого тільки на 20 миль т. зв. повітряного коридору зі західних зон до Берліна. Проте, нові совєтські погрози не мали жодного впливу на постачання Берліна американською, британською та французькою авіяцією, що вчора досягнула нового рекорду, доставляючи до міста біля 2,000 тон товарів. Американські і британські власті в Німеччині вважають, що Совєти видали осторогу західній авіяції в намаганні створити собі правну базу, якщоб трапився який випадок, бо совєтська авіяція продовжує свою акробатику таки на просторі самого коридору. Теж в самому місті видано цілий ряд дальших заряджень, які збільшують вже й так велику політичну крізу, створюючи щораз нові комплікації та щораз нові можливості дальшого конфлікту. За розвитком положення в Берліні весь світ слідкує з великою увагою і занепокоєнням.

НІМЦІ ЗАДУМУЮТЬ ВИКОРИСТАТИ НАГОДУ.

Франкфурт, 8 липня. — Не зважаючи на всю большевицьку підривну роботу та на гостру критику західних пропозицій щодо створення західнонімецької держави, німці, видило б, таки рішені використати цю нагоду та почати відбудову своєї країни. Це виявлено виразно вчора на зібранні двох найбільших німецьких партій в західних зонах, іменно, Соціял-демократів та Християнсько - демократичної партії.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ РАТИФІКУВАВ АМЕРИКАНСЬКУ ДОПОМОГОВУ ПРОГРАМУ.

Париж, 8 липня.—Французька Національна Асамблея ратифікувала вчора окремий французько-американський договір в справі американської Програми Відбудови Европи. Прихильники ген. де Голя та деякі консервативні здержались від голосування, а комуністи голосували проти. Договір тепер ще має підписати президент Республики. Консервативні й деголісти вияснили своє здержання від голосування, що вони не погоджуються з деякими подробицями договору, а не з ним, як таким.

ЧЕСЬКІ ДИПЛОМАТИ ВТІКЛИ З МАДЯРЩИНИ.

Венеція, Італія, 8 липня. — Вчора тут приїхав чеський амбасадор з Будапешту, д-р Франтішек Черни, та перший секретар тої ж амбасади, Алоїс Бомер, що зрезиґнували зі своїх постів на знак протесту проти большевицького перевороту в їх країні та яким пощастило втекти. Вони заявили, що поїдуть до Парижа та прилучаться до чеського визвольного руху проти большевиків.

ПЕРЕМОГА КАТОЛИКІВ В ГОЛАНДСЬКИХ ВИБОРАХ.

Гаґа, Голандія, 8 липня. — Вчора в Голандії відбулися генеральні вибори, в яких віднесли велику перемогу католики. Комуністи віднесли ще більшу поразку, ніж в попередніх виборах. На всіх 100 місць в парляменті поодинокі партії здобули: католики 32, соціялісти 27, проти-революціоністи 13, історичні християни 9, комуністи 8 (попередньо мали 10), лібералі 8 і т. д. Загальний вислід виборів вказує, що Голандія ще більше завернула на право.

ЮГОСЛАВІЯ ПОГОДЖУЄТЬСЯ СКЛИКАТИ ДУНАЙСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Београд, 8 липня. — У відповідь на американську, британську, французьку та совєтську ноти, югославський уряд погодився скликати конференцію в справі вільної плавби по Дунаю. Конференція мала б початися 30 липня і в ній, крім великодержав і Югославії візьмуть участь: Чехословаччина, Болгарія, Мадярщина, Румунія і підсовєтська Україна.

ЮГОСЛАВСЬКІ СТУДЕНТИ В МОСКВІ ПІДДЕРЖУЮТЬ ТІТА.

Београд, Югославія, 8 липня. — Вчора в комуністичній фамілії трапилася подія, що знову не має подібної в комуністичній історії останнього десятиріччя. Діло в тому, що югославські студенти Інституту Марксизму-Ленінізму в Москві поважилися вислати Тітові телеграму, в якій заявляють йому свою лояльність та піддержку в конфлікті з Комінтерном. Студенти на всякий випадок заявили рівночасно свою лояльність і відданість теж Сталінові та московським большевикам.

ДАЛЬШЕ ЗАГОСТРЕННЯ ЮГОСЛАВСЬКО-АЛЬБАНСЬКИХ СТОСУНКІВ.

Београд, Югославія, 8 липня.— Югославська преса повідомляє про дальше загострення відносин між югославськими й альбанськими большевиками на тлі югославського конфлікту з Комінформом. В останньому—згідно з югославським повідомленням — альбанці викинули югославських залізничників, повівшись з ними „як зі злочинцями".

ПРОТИ - БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ НАСТУП ГРЕЦЬКОЇ АРМІЇ ЗВІЛЬНИВ ТЕМПО.

Яніна, Греція, 8 липня. — Командування грецької армії повідомило про звільнення темпа наступу на останні позиції большевицьких партизанів в горах Граммос, вияснюючи це необхідністю перевести деяку перегрупову в боєвих частинах. Партизани використали це до проти-наступів на всіх ділянках фронту.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

ПОШАНУВАЛИ ВИЗВОЛЬНИКА І САМОСТІЙНИКА

Симон Болівар (1783-1830) був, є і залишиться дуже популярною особою в душі та серці американців в першу чергу тому, що він високо цінив це, що є для них найдорожчим, себто свободу та незалежність. За ці цінності він ціле життя боровся і вкінці довів до цього, що могутня Еспанія таки мусіла покидати чужі землі, на яких згодом повстали вільні й незалежні республики: Венесуеля, Колюмбія, Еквадор, Панама, Перу і Болівія. Гомін самостійництва покотився тоді ще далі, бо Сан Мартин (1778-1850) клав у цьому самому часі в боротьбі основи під незалежність Перу, Чіле та Арґентини. І хоч особисте життя тих двох великих борців трагічне, бо смерть застала їх в нужді й не на рідній землі, то осяги їх такі великі, що їм рівних, як дехто пише, історія не знає.

„Війна до загину еспанцям!", голосив Болівар, не зважаючи, що навіть багато з його прихильників закидали йому „жорстокість" такої пропаганди. Та Болівар відповідав, що це тільки бойовий клич, клич за свободу і незалежність, а тим самим він оправданий. Тим виправдував він теж кріваву розправу з полоненими еспанцями та роялістами. Але якраз тому, що Болівара знають в Злучених Державах як безпощадного воїна, Ромульо Ґалєґос, президент Венесуелі, батьківщини Болівара, звертає американцям увагу, щоби памятати що великий „Визвольник" сам нагадував своїм рідним, що він „дитина війни" та є в мирі „небезпечною людиною" як для народоправства, так і для самої державної незалежности.

Болівар, як розумний політик і патріот, добачував своїм далекосяглим оком, яким великом нещастям можуть стати для народу „діти війни" чи „революції", коли вони не можуть знайти в собі стільки моральної сили, щоби в відповідну пору уступити і відійти в „цивільне" життя. Знайшли цю силу Вашинґтон в Злучених Державах, а Болівар і Мартин в західній гемісфері.

Відкриваючи памятник в честь Болівара в Болівар, в стейті Мізурі, президент Ґалєґос заявив у перших своїх словах, що Болівар створив згадані вище незалежні держави „збройною силою". Коли ґеніяльного войовника запитали в хвилині, коли пропала всяка надія на вигру, що він думає, він відповів: „Як виграти?". Така величезна була в нього віра не тільки в слушність справи, за яку він боровся, але і в її остаточну перемогу.

Президент Труман, відповідаючи на промову президента Ґалєґоса, підкреслив, що ідеали свободи і незалежности, за які боровся Болівар, живі й нині, тільки що нині прямуємо до здійснювання тих ідеалів „мирними засобами" і при допомозі Організації Обєднаних Держав. Нам здається, що це, що сказав Труман, може відноситись тільки до тих земель, де є демократичні влади. „Війна до загину диктаторам і гнобителям" є нині куди актуальніша, ніж була навіть „війна еспанцям" за Болівара. „Мирні засоби" не є для диктаторів і тоталітаризмів, бо вони розуміють і визнають тільки силу. Теж тільки силою буде можна видерти з їх пазурів поневолені ними народи та привернути їм свободу і незалежність.

Оборонна підготовка Західної Европи

До якої міри друга світова війна не розв'язала проблеми остаточного замирення в світі свідчить факт, що майже безпосередньо після капітуляції Німеччини вирінула в цілій гостроті справа нової оборонної підготовки. Вправді, зразу більше „про око" і для приличности видвигалося проблеми світового розброєння, його міжнародної контролі і зокрема контролі атомової енергії, але ці справи вже в самому зародку застрягли „в мертвій точці" і їх там або залишено, або взагалі відкинуто. Теж початкові спроби створити „один світ" бодай теоретично цілком не мали успіху, навпаки, власне під час цих намагань створились цілком виразні „два світи" і ще тільки поглибилася пропасть між ними. Черговий факт, що його започатковано зараз після війни та з якого вилонилося цілком інше від того, що заповідалося, це сітка військово-оборонних договорів і союзів. Зразу їх творено, згідно їхню мережу закривано „далекозорістю" та необхідністю забезпечитися перед майбутньою агресією розбитої в порох Німеччини. Сьогодні вже для нікого немає найменшого сумніву, що всі ці договори є справою найщирших противорічностей між демократичними країнами і тоталітарним Советським Союзом, яких друга війна в нічому не злагіднила, а тільки на кілька років зняла з порядку дня, щоб опісля знову видвигнути ще з більшою силою. У висліді „оба світи" вже створили собі густу мережу військових союзів в своїх „сферах впливів" і оба теж тепер поспішними темпами намагаються створити відповідну реальну військову силу та забезпечити її найсучаснішою зброєю.

В цьому розвитку Злученим Державам Америки, силою їх світового положення і світового значення, припадає головна роля. І Америка виконує її залізною послідовністю. Насамперед, очевидно, пороблено відповідні заходи, щоби Америка сама під цим оглядом була на висоті, як щодо людей, так і матеріялу та відповідних баз. Але Америка теж безпосередньо заінтересована в тому, щоби „на висоті" були й її союзники, головно в Европі. Це тим більше, що знищені війною західно-европейські країни в жодному разі не можуть обійтися і під цим оглядом без всебічної американської допомоги. Справа військово-обороної підготовки західної Европи стала справді наказом хвилини, бо остання кріза в Берліні переконує, що тепер, як і завжди, не можна рахувати на будьякі калькуляції та обставини, бо війна може „трапитись" навіть тоді, як її ніхто не бажає. Сьогодні, як і завжди, тільки повна воєнна готовість може ще до війни не допустити.

У зв'язку з цим відбулися теж в департаменті стейту у Вашинґтоні дня 6-го липня перші наради в справі американської допомоги в озброєнні західно - европейських країн, зв'язаних спільними військовими договорами. Американським представником на цих нарадах був підсекретар стейту Роберт А. Ловет, що прийняв амбасадорів Великої Британії, Франції, Бельгії, Голяндії і Люксембурґу, як теж заінтересованої в таких справах Канади. Перші розмови були більш інформативно-політичного характеру. Вони відносилися головно до можливостей практичного використання сенатської резолюції Ванденберґа, яка дозволяє на „об'єднання" (асоціяцію) Америки з реґіональними оборонними договорами. Проте, з інформативних розмов та міркувань необхідно відразу переходити на військові теми.

Самі західно - европейські держави під цим оглядом вже у великій мірі узгіднили свої думки і пляни. Вони мають вже теж спільний військовий штаб, що постійно обговорює свої спільні військові потреби. Проте, вже в перших розмовах там виявилися необхідності тіснішого порозуміння та співпраці з Америкою і Скандинавськими країнами. Порозуміння з Америкою має за головну мету американську матеріяльну допомогу, точніше, забезпечення европейських армій відповідною зброєю та у потрібній кількості, що сьогодні може ще виконати тільки американська індустрія. Все це треба відповідно узгіднити теж зі самою американською зброєневою програмою з одного боку, як теж перевести необхідну стандаризацію зброї.

На тему можливостей американської допомоги в озброєнні західно-европейських країн надрукував інтересні думки Генсон В. Болдвин в Н. Й. Таймсі з 7-го липня. Пишучи про „вигляди для европейців" під цим оглядом, він стверджує, що відомі з американських звітів та конгресових нарад стан і потреби власного американського озброєння може бути для европейців вказівкою, чого вони можуть дожидати від Америки. Він стверджує, що Злучені Держави не можуть забезпечити европейських дивізій зрівноваженим воєнним вирядом, бо на це вони не мають зрівноваженої надвишки, як іде про поодинокі роди зброї. Тому вважається, що на всебічну зброєневу допомогу з Америки европейським країнам доведеться ще ждати приблизно три роки, аж доки не буде повністю розроблена та виконана під цим оглядом програма американської індустрії. В міжчасі, Америка може забезпечувати західно-европейські армії існуючою вже надвишкою у своїх магазинах, що охоплює важку і легку артилерію, багато всілякої механізованої зброї ітп. На підставі різних фактів і міркувань Болдвин приходить до таких трьох висновків:

1. Америка зі своїх теперішніх складів може допомогти европейським країнам відбудувати їхні збройні сили та військові потуги, але не може їх забезпечити тим, що можна б назвати зрівноваженою силою в усіх родах зброї і озброєння.

2. Америка і під цим оглядом не може махнути чарівною паличкою та вичарувати для Европи в одній хвилині всі потрібні матеріяли, але вона може це зробити протягом відповітного часу. На виконання програми озброєння західно - европейських армій він передбачує необхідність 3-5 років часу.

3. Це все пов'язане з великими коштами, не меншими, як кошта самого американського озброєння ($9,400,000,000), або й два рази стільки.

Все це в подробицях має тепер вирішити конференція, що зачалася у Вашинґтоні. Тут йдеться тільки про усталення та узгіднення програми для самозрозумілої, бо вирішеної самим життям та політичним положенням справи: відбудови воєнно - оборонної сили західно - европейських держав проти большевицької мілітарної загрози, якої сьогодні вже навіть ніхто не квестіонує.

„ЧОРНИЙ ВОРОН"

ТВІР ІВАНА КРАВЧЕНКА У ФЕЙЛЕТОНАХ „СВОБОДИ"

„Чорний ворн" — це назва, що дрожжю і смертельним жахом проймає кожного советського громадянина. Бо цю назву нарід закріпив за закритою чорною автомашиною, якою червоний кат на Кремлі при допомозі своїх помічників - горлорізів з ҐПУ, НКВД і МВД вивіз мільйони неповинних людей на нелюдські тортури в тюрмах та опісля їх трупів у масові могили, або в найкращому разі ще їх самих на каторжні роботи в сибірських лісах і копальнях. „Чорний ворон" — це символ тортур і смерти, це символ советського режиму. Ніхто не знає в Советах ні дня ні години, коли під його хату заїде цей „чорний ворон" і навіки вирве зі сім'ї батька, сина, брата, або й цілу сім'ю. Як тільки „чорний ворон" показався в місцевості, хоча він зі засади тільки в тінях ночі виконував свої злочини, тоді ціла місцевість завмірала в божевільному страху дожидання: хто черговий?

„Чорний ворон" зокрема „вславився" в Україні. Це він туго начинив українським трупом всі ці масові могили у Вінниці, Житомирі, Одесі та по всіх інших „запретних зонах" українських міст. Це він залюднив пустарі Сибіру українськими невольниками, це він був найстрашнішим знаряддям безприкладного большевицького терору в Україні. Цей символ большевизму та большевицького терору, рабства, тортур і смерти в Україні вжив тепер як заголовок до свого великого твору один з тих, що пережили ціле це большевицьке пекло і тепер, наражуючи дальше своє життя большевицьким агентам навіть поза залізною заслоною, говорять „урбі ет орбі" про всі ті страхіття, що їм самим довелось пережити в советському „раю" та перед яким вони бажали б остерегти ще й досі не цілком про це все поінформований світ.

Автор цього небуденного твору Іван Кравченко, пише про себе:

„Я не історик і не публіцист. Належу до тієї категорії людей, яку комуністи в СССР називають „позапартійним баластом" і кістками яких густо встелені шляхи „необнятой родіни"...

Автор сам, як сказано, перейшов всі страхіття большевицького пекла і сам в найменших подробицях познайомлений з „чорним вороном". Але тепер він заявляє колишнім своїм катам:

„Я знаю, що ви шукатимете моєї смерти і я вам заявляю: я не боявся вас тоді, як був у ваших руках не боюсь і тепер. Ви знищили і пограбували у мене все: батька, матір, братів, сестер, рідну хату, майно, землю і Батьківщину. Замісць цього всього ви наділи на мене ваші, ви думали вічні, кайдани невільника. Але подяка Богові, я нині скинув їх. Коли тепер я вмру, то вмру як вільна людина, а не як ваш невільник. Вам я можу дістатись тільки мертвим. Чуєте? Тільки мертвим! А тоді, коли ви уб'єте мене денебудь зза рогу, бо це ваше старе і стале ремесло, то на московському судовому процесі, де судитимуть найжахливіщих злочинців: Маркса, Енгельса, Леніна і живого ще облюдка - людоїда Сталіна з його кремлівською бандою, то головним свідком обвинувачення, замісць мене, буде ця моя праця. Я кладу пальці правої руки на святий Хрест, на якому образ Того, кого ви в Кремлі щоденно розпинаєте, розпинаючи нарід Його, і кленусь, що мої зізнання свідка є щирі і правдиві".

У висновку своєї праці автор проголошує єдино правильний вирок: Комунізм є ворогом людства. Комунізм є ворогом кожної людини. Комунізм є ворогом пролетаря і капіталиста. Комунізм мусить зникнути з лиця землі, бо інакше зникне людство.

Твір „Чорний ворон" написаний легким і живим белетристично - оповідним стилем і призначений головно для тих, доля яким заощадила „щастя" пізнати всю грозу большевицького режиму. Цей високовартісний документальний твір, вже в найблищих днях почнеться друкувати у фейлетонах „Свободи". На нього звертаємо окрему увагу наших читачів.

Держава Ізраїля і Совєти

Негайно після того, як оприлюднено вісті про відверту боротьбу недавньої підпольної жидівської армії Ірґун Цвай Леумі проти щойно зорганізованого уряду жидівської Держави Ізраїля в Палестині, бувший американський секретар скарбу, один з найвидніших жидівських патріотів в Америці, Генрі Морґентав мол., видав зазив, щоби публика відмовилася давати допомогу на цю жидівську фракцію. Коли ця боротьба буде продовжуватися, казав Морґентав, тоді грозитиме небезпека молодій державі Ізраїля.

Це була зовсім справедлива заввага, бо там, „де двох б'ється, третій користає". Тим третім є не тільки противники поділу Палестини, але хтось третій.

Про цю справу подає ближчі вісті Вилйем Стрінґер, лондонський кореспондент бостонського „Монітора". Він твердить, що боротьба, яку почали члени Ірґун Цвай Леумі, викликує в Англії занепокоєння. Це вказує, що крім загально знаних жидівських патріотів, що їх називають сіоністами, є ще інша група, яка теж має претенсії до проводу. Сторонники арабів пішли так далеко, що заповіли переміну Ізраїля на советського сателіта, та перехід цілої Палестини під советську диктатуру на взразок інших країн.

Колиб так сталося, тоді російська геґемонія поширилася б на цілий Близький Схід.

Експерти в палестинськім і близько-східнім положенні остерігають американських сіоністів, щоб вони звернули на це належну увагу і щоб відповідно поінформували Білий Дім, особливо в хвилині, коли у Вашинґтоні твориться „жидівський уряд на вигнанні", складений з ірґуністів, які належали ще недавно до сіоністів. Осторога опирається на таких аргументах:

З постійної боротьби між признаним уже урядом Ізраїля і будьякою іншою групою „активістів" скористає лише Росія. Це станеться тому, що рекрути й гармати для Ірґуна походять в першу чергу із країн Східної Европи, хоч гроші й інший виряд збирається в Злучених Державах. Дальший аргумент такий: Чим дальше буде тривати боротьба між

(Докінчення на стор. 3-тій).

Федір Одрач.

ТУРИСТ

2)

„Цілком оклепане і подібне до інших роздоріжжя. Мало ж то буває таких звичайних роздоріж у світі? На мойому місці, пересічний сноб вибрав би одну з тих стежок. Але я, Танась Вітер, син Поліської землі, виберу собі бездоріжжя, тобто — буду пробивати собі свою власну дорогу!".

І поринув в темній лісовій гущавині, залишаючи ліворуч і праворуч дві стежки, втоптані людськими ногами. З початку ліс був рідкий, з твердим грунтом і йдучи попід тінистими коронами дерев, турист почувався цілком вдоволеним. Він знав, що чарівна гора — велетень мусить бути десь за тим лісом, на півдні і іти в цьому напрямку не було для нього особливих труднощів, бо сонце, що вже далеко зсунулося зі свого вершка на захід, вказувало йому шлях. Але, чим далі, тим більше густішав ліс, виростали перед ним непроходимі лави горішнику, крушини, а над усім тим збитою масою піднімалися вгору грубезні стовбурі смерек, буку і іншого дерева. Чіпляючись за гілляки, пробиваючись крізь хащі, Вітер нерідко мусів передряпуватися через спорохнявілі, мохом оброслі звалені дерева, що клалися перед ним в поперек. Його ноги грузли в грубій верстві моху, голова крутилася від навали лісової одноманітности, яка притуплювала мозок і дразнила нерви.

„Можливо, що ще передо мною густіщий ліс і стрімкіші схили гір, але хто ж може сказати, що людина не подолає їх? Не виключене й те, що може мене тут прикрити ніч, але який мудрець докаже, що в лісі, навіть опівночі, не можна пробиватися вперед?"

Ліс тепер скісно піднімався вгору, між стовбурами дерев появлялися більші й менші брили каміння. Турист карапкався на них, сковзувався і на череві зсувався вдолину, але потім знов піднімався, знов вдряпувався, чіплявся за віття дерев і повільно просувався вперед. Повітря вже тут було гостріше, холоднаве і турист з приємністю робив глибокі віддихи. Потім він дістався на край якоїсь галявини. Обережно виглянув з поза останньої смереки. На галявині паслося стадо оленів. „О, які гарні, росохаторогі олені! — подумав Вітер. — Цілком такі самі, як в зоольогічному городі". Але, під ногою у нього тріснула галузка і рогачів неначе зміло з галявини.

Посеред галявини випинався пагорбок скелі і Вітер вліз на нього та пильно почав приглядатися на південь в надії побачити недалекий шпиль гори. Але ліс закривав йому овид і турист не зупиняючись довше, рушив далі перед себе. Згодом він помітив, що дерева вже не були буйні, стрімкі і розложисті, стовбурі смерек і буку були тут карлуваті, з грубою порепаною корою. Була тут трава якась тверда, відпорна на холод, під ногами йому рижів зсохлий торічний мох. В душу туриста влилось якесь підбадьорення, відчув приплив нових сил, нової енергії.

„Вона мусить бути недалеко, вона мусить бути цілком близько — шепотів до себе — о, бач, вже й лісові кінець".

Задер голову і в безруху поглянув вгору. Високо над ним стріляв в небо білий шпиль гори. Якже велика ця гора і як же малим перед нею турист Вітер!

Згинаючись в дугу, чіпляючись пальцями за мох, за тверду гірську траву, турист з напругою піднімався все вище, все далі вгору. Ноги під ним мліли від втоми, уста запеклися від спраги, хотілося йому хоч на хвилину присісти, відпочити, але з цієї своєї слабости турист глузував, майже зневажав себе, і невтомно змагав до снігової плями. Він потім недобре зробив крок, поковзнувся і чуть коміть головою не полетів в прірву, але руки його мужньо вп'ялися в злом якоїсь камінної брили і скупчуючи в собі всю свою молодечу силу, він щасливо взібрався на неї. Він почувався ще певніше, коли ноги його відчули під собою твердий грунт, але потім, два метри вище, турист оперся ногами в якийсь невеликий камінь, який під ним обірвався і турист рухнув вдолину, проте судилося йому знов натрапити на спасенну брилу.

„Летіти отак немічно і безрадно у прірву не належить до геройства — підсміював з себе Вітер. Він уже тепер добре розглядався і обережно роблячи кроки, щасливо добрався до снігу. Пальці його корчма згорнули грудку снігу і він з великим вдоволенням гриз її, немов би найсолодший цукорок. Ще з двадцять-тридцять кроків, і чубок гори. О, ніщо і ніхто вже тепер не спинить туриста осягнути мету! І він її осягнув. Взібрався на чубок гордої велични, панії околишних гір, розкішної і привабливої, вкритої снігом. Турист розглянувся довкола себе: як око могло досягти, скрізь шпилі гір, темні смуги лісів і вище, над шпилями, клаптики лілових хмарин.

(Дальше буде).

Д-р Роман Осінчук.

Лікарі й еміграція до Америки

Проблема еміграції до чужих країн зроджує завжди цілий ряд питань великої життєвої вартости й значення. Ці питання є великої ваги особливо тепер, коли десятки тисяч людей еміґрує до чужих країн, особливо до країн північної чи південної Америки.

Кожний, хто іде чи вибирається їхати завжди ставить собі питання: „а що ж я буду там робити?" Очевидно, що це питаня є дуже важне передовсім для інтелектуальних професій таких, як лікарі, інженери, вчителі, правники й тощо. Бо фізичний робітник чи селянин завжди скорше влаштується на працю та зможе заробити, якщо здоровий, стільки, щоби жити. Це саме може зробити й інтелігент та й так звичайно робить. Живучи кілька літ в непевности про завтрішний день, кожний думає взяти працю кожну з краю, хоч би і мітлу, щоби вкінці стати самостійною людиною та н дивитисье в руки, як жебрак, за всякими допомогами своїх чи чужих.

Але в цей спосіб це питання було б розвязане тимчасово тай недоцільно. Бо інтелектуаліст, який вложив стільки труду й гроша у свою професію, повинен таки змагати, щоби працювати за своїм фахом, тоді очевидно й сам краще почувається, та зможе бути більше корисним членом своєї громади.

Я хочу тут порушити деякі питання в звязку з еміграцією лікарів та можливостями праці за своїм фахом у Злучених Державах Америки, до яких тепер, особливо по ухваленні закону про допущення скитальців, зможе більше приїхати. Звичайно, багато людей дивиться на лікарів, як на цих щасливих людей, що вони можуть всюди працювати за своїм фахом, бо медицина, має інтернаціональний характер. На ділі воно і так, і ні. Бо в кожній державі є особливе законодавство, яке нормує життя і працю лікарів. З другого боку є зовсім інші звичаї, різні форми госпіталізації, дещо різна лікарська етика і зовсім нові життєві умовини. В Злучених Державах є кілька стейтів, які допускають можливість лікарської праці чужинців, але доперва по одержанні перших паперів горожанських та по нострифікації, себто зложенні т. зв. стейтового лікарського іспиту.

Такими стейтами є стейти східнього побережжя Америки такі, як Ню Йорк, Конетикат, Массачусетс, Меріленд, Пенсилвенія, а далі такі, як Ілиной, Дистрикт оф Коломбія, Індіяна та Вашингтон. В других стейтах є вимога повного горожанства, а деякі цілковито не допускають чужинців до іспиту. Навіть вимога горожанства не є ще великою перешкодою, бо й так перше треба опанувати мову, придбати дещо гроша, а тоді доперва розглянутися за місцем.

Заки до цього дійде, то хто зна, чи за цей час не можна буде вже одержати й горожанських паперів і осісти там, де чоловік схоче. Тимбільше, що працювати в шпиталях можна без американського диплому, а можність одержання праці і висода платні є якраз більша в стейтах центральних, західних і південних. Також іспитові вимоги в цих стейтах є подекуди легші, як в східних стейтах, де є більше скупчення лікарів так, що один лікар випадає на 750 осіб, а в містах навіть на 500 осіб й менше.

Вертаючи до стейтів, в яких допускається чужинців до нострифікації, то в різних стейтах є різні вимоги, але різниці є такі малі, що ці вимоги дадуться звести до таких спільних приписів. Кожний лікар, що приїжджає до тих стейтів, повинен мати зі собою такі вимагані документи: матуральне свідоцтво, індекс зі студій, лікарський диплом і позволення на лікарську практику з тих країн, де таке позволення видавала адміністраційна влада (прим. Польща). Очевидно, що якщо хтось тих всіх вимаганих паперів не має, а зможе в інший спосіб доказати своє відбуття студій, то й це до деякої міри тутешня влада узгляднює і допускає до іспиту.

Другою вимогою є знання англійської мови і для цеї цілі вимагається тут іспиту з англійської мови, який стоїть на висоті вимог закінчення т. зв. гайскул. Іспит цей треба зложити перед допущенням до лікарського. В міжчасі звичайно кожний кандидат мусить подати вимагані документи в орігіналі і перекладах до стейтової влади і щойно після іспиту з мови, т. зв. евалюоації (признання) заграничних лікарських паперів і предложенні одержаних перших горожанських паперів (фирст пейперс) кандидата допускають до лікарського нострифікального іспиту.

Лікарський іспит в нюйорськім стейті складається письменно впродовж чотирьох днів (рано й пополудні) з таких предметів як анатомія, хемія (органічна й фізіологічна), фізіологія, бактеріологія, гігієна й профіляктична медицина, хірургія, гінекольогія й акушерія, патологія (загальна й патологічна анатомо-гістологія) та діягностика, яка включає всякі клінічні ділянки, але самим головним предметом є тут внутрішна медицина. Інфекція є включена в бактеріологію, гігієну й діягностику. Я тут не можу входити в детайлі способу і якості питань, та оцінки іспитів, бо це не дасться представити в короткій статті. Я лише можу запевнити всіх, що нема нічого трудного під сонцем, якщо хтось має знання мови та вложить дещо більше труду. Більше трудноців справляє для старших лікарів, які по кільканадцяти літах забули багато теоретичних річей, а по друге й деякі погляди на різні медичні квестії за той час змінились. Я лише зазначу ще раз, що знання мови є одним з найважніших чинників для зложення іспиту та для одержання лікарської праці. Це не значить, що треба дуже добре говорити, хотяй і це важне. Важнішою річчю є розуміти мову. Тому самонавчання має теж свою вартість.

(Кінець буде).

ПОХОРОН БЛ. П. ПАВЛА ПЕЧЕНІГИ УГЛИЦЬКОГО.

Ню Йорк, 6. липня. — Як концерт „України", симфонічної поеми бл. п. Павла Печеніги Углицького в 1939 р. у Ню Йорку припав на Різдвяні Свята й тому не зібрав належного числа української публики в Карнеґі Гол, так і його смерть заскочила українське громадянство несподівано під час святкування Дня Незалежности й тому не було спромоги якслід розголосити сумну вістку. Це було причиною, що лише гурток найближчих знайомих покійного узяв участь у похороні, який відбувся у вівторок, 6. липня, після обіду. В похоронній каплиці Петра Яреми зібрався гурт співаків під проводом Якова Різникова й вони відспівали похоронний обряд, відправлений прот. Сергієм Леборським з рос. православної церкви св. Вознесіння. Попереднього вечора відправив панахиду о. Кошель з української православної американської церкви.

Завдяки услужности гр. Мирона Сурмача горстка українських громадян поїхала його автом на цвинтар Іст Ридждавн, коло Пасейку, у стейті Ню Джерзі, де зложено тлінні останки покійного. Іменем української громади попрощав небіжчика в останне д-р Семен Демидчук, після чого серед приявних піднесено думку будови нагробника, щоб утривалити місце вічного спочинку визначного українського композитора.

Держава Ізраїля і Совєти

(Докінчення зі стор. 2-гої).

жидівськими фракціями, або між жидами й арабами, тим більше вийдуть ослабленими сили Ізраїля й тим більше Ізраїль мусітиме шукати політичної підтримки на Сході.

Секретар Російської Комуністичної Партії, Самуїл Мікунас, не залишив ніякого сумніву, що комуністи надіються завоювати Державу Ізраїля для Росії. Коли Мікунас промовляв у Празі 22. червня, він заявив: „Широкі маси народу Ізраїля підтримують думку, що їм треба буде заключити договір приязні з Советським Союзом". У своїй промові Мікунас гостро заатакував теперішнє примиря між арабами й ізраїльцями і виявив, що він їде у Східну Европу для виеднання допомоги, цебто амуніції для сіоністів.

Британські урядові кола різними наворотами оприлюднювали закиди, що Росія висилає до Палестини комуністів, вишколених у Москві споміж утікачів зі східної Европи. Ці остороги повторювано так часто, що люди вже з ними освоїлися, як з отим голосом пастуха, що кричав: „Вовк надходить". Прихильники арабів відверто голосять про існування летунського майдану під контролею Ірґуна, на якому осідали літаки, які везли амуніцію й зброю від комуністів з Чехословаччини. Були теж звідомлення, що між 17,000 жидами, які інтерновані на острові Кипрі, находяться активні комуністи.

Очевидно, що серед таких донесень не легко відрізнити правду від фантазії. Та одно є очевидне, а це, що великі групи молодих комуністів приїздили як рекрути до Палестини впродовж двох років і що ті „ірредентисти" — деякі з тоталітарним наставленням — не легко включувалися в діяльність конструктивного сіонізму, очолюваного такими людьми, як президент Ізраїля Вайцман або премієр Давид Бен-Ґуріон.

Західні держави мають свій інтерес у тому, щоб в новій державі Ізраїля, яку визнали Злучені Держави, запанував справжній лад. Це не лежить в інтересі Західних держав щоб в Ізраїлі запанували такі відносини, які під тепрішню пору панують у Китаю, де повстанці щораз більше піддаються під команду Советів.

Теперішній уряд Ізраїля, якого армія під назвою Гаґана, звернулася проти армії Ірґуна за те, що ця остання поломила примиря, є у своїм складі соціялістичний і він прийняв рішення Обєднаних Держав в справі поділу Палестини. Ірґун вважається за „фашистівську" праву міліцію. Одначе, як це бувало і в інших випадках, екстремісти на однім боці перескакують до екстремістів по другому боці. Їх негодування вміє використати хтось третій, який такого заколоту потребує.

В Англії панує перконання, що треба буде ще багато часу, заки уряд Ізраїля опанує положення настільки, щоб поставити свій авторитет над групою, чи групами, які змагають до обняття проводу під заслоною активізму. У міжчасі активісти будуть дальше діставати допомогу зі Злучених Держав, а людей і кріси з підсоветських країн. Советська Росія, маючи вправу в такій акції, поробить усі старання, щоб цю громадянську війну використати для себе, зокрема на опанування багатих нафтових теренів на Близькому Сході.

Продовжено акцію допомоги українським студентам в Европі

Минулого місяця Українська Студенська Громада в Ню Йорку проголосила акцію допомоги українським студентам в Европі. Місяць червень названо імсяцем цеї допомоги. Акція та, ведена в порозумінні зі Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом та за співпрацю Центрального Союзу Українського Студентства, набрала доволі сили і находиться тепер в стадії дальшого росту. Щораз більше наших свідомих громадян прилучується до неї і своїми жертвами рятують немале число наших хворих студентів від нехибної смерти, а здоровим забезпечують продовжування розпочатих студій.

Маючи на увазі, що час одного місяця не дав змоги нашому широкому громадянству ближче запізнатись з цею акцією та прилучитись до неї, У. С. Г. продовжує її на місяць липень 1948. Акцію продовжуватиметься й надальше в таких формах, які дозволяють кожному з наших різно матеріяльно ситуованих громадян брати участь в цій допомозі. А саме:

1. Шляхом безпосереднього контактування людей, готових вислати харчеву посилку потребуючим студентам. Адреси потребуючих студентів, з усіх земель України, можна одержати в У. . Г., Ню Йорк (особисто або листовно).

2. Шляхом широкої продажі „грамот допомоги" в ціні 50 центів.

3. Шляхом збірок більших пожертв від поодиноких громадян та товариств.

4. Доходи з влаштуваних імпрез на ту ціль.

Всі більші жертви проголошуватимуться в пресі.

Ми ще раз звертаємося з гарячим проханням до наших Церков, всіх Товариств та кожного українця зокрема підтримати цю акцію, та своєю жертвою причинитись до цього благородного діла.

Хай в цьому місяці кожне товариство жертвує зі своїх фондів певну суму на ту ціль. Хай на жадному пікніку не забракне в розпродажі „грамот допомоги".

Памятаймо, що справа українського студентства не є приватною справою студіюючих — це справа будучності українського народу. Сильні, великі кадри добрих фахівців, це передове місце народу у світі, це певний шлях до свободи.

Управа Української Студентської Громади Ню Йорк:
В. Баранецький, голова;
М. Бойчук, секретар.

Адреса Громади:

The Society of Ukrainian University Students
33 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Грошеві пожертви просимо слати на адресу касієра Громади: Miss Sophia Stefanowycz, 384 E. 10th St., New York 9, N. Y.

ЧЕРГОВЕ ВИДАННЯ „УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА"

Вже появилося чергове (весняне) число „Українського Квартальника", видаваного У. К. Комітетом і редагованого проф. М. Чубатим. В числі, крім редакційних статей „Европейська федерація і Україна" та „Польсько-українські стосунки сьогодні", поміщені статті: Кларенса Маннінга „Українська і американська дипломатія", Давида Мартина „Не переміщені особи, але втікачі", Вадима Щербаківського „Формування української нації", Святослава Гординського „Українська скульптура на вигнанні", Миколи Чубатого „300-ліття Другої Української Держави", Юрія Шереха „Напрямні в українській підсоветській літературі", поезія Зерова „В степу" в перекладі Міри Гординської та оповідання Марка Черемшини „Злодій" в перекладі С. Г. Андрусишина, книжковий огляд в редакції Льва Добрянського, Василя Галича, Корнила Яворівського і Українікуса та огляд української тематики в американських і чужих періодиках.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

9. липня 1908 р.

ЗАЛОЖИЛИ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗУ В БРИТИШ КОЛУМБІЇ.

Українці, що живуть у Мичел, в провінції Бритиш Колумбія, в Канаді, зійшлися в неділю, 21. червня 1908 р. і заложили братство, а водночас і відділ У. Н. Союзу. На початку вписалося 16 членів, одначе є надія, що число зросте. — І. Пуляк, секретар.

МЕТОДИЧНА ГРАМАТИКА о. А. ВОЛОШИНА ДЛЯ ДЛЯ ПІДКАРПАТСЬКИХ РУСИНІВ.

Угорський міністер просвіти, гр. Альберт Апоні, видав — як звідомляє „Наука" — остаточну апробату для шкільних підручників: „Азбуки" і „Методичної Граматики", зладжених о. Августом Волошином та виданих ужгородським акційним товариством „Уніс", що видає теж і тижневик „Наука". Нова Угро-руська Граматика о. Волошина діждалася теж признання будапештенської Академії Наук, яка призначила авторові 200 Корон премії. Крім того призвала, що ця праця має наукове значення й практичну вартість, бо виясняє властивості угро-руської мови і вчить по руськи говорити. Оцими працями зробив о. А. Волошин фундаментальну прислугу для національного відродження угорських русинів, бо промостив шлях до письменства в народній мові.

ЗРАЗОК НУЖДИ В КАНАДІ.

У Винипеґу — як нав звідомляють — панує страшна нужда. Причиною, як і всюди, брак роботи. Крім того під теперішню пору поприїздило багато іміґрантів і робітників. Люди, що не їдять по 2—3 дні, не належать до рідкостей. Як приклад страшної нужди згадують факт, що один наш чоловік, Теодор Гординський, купив собі за останніх 5 центів хліба і тим жив буквально цілих 11 днів. Зовсім природно, що з голоду занедужав.

16. липня 1908 р.

УКРАЇНСЬКА МОВА В УГРО-РУСЬКИХ ШКОЛАХ.

Минулого тижня порішив угорський парлямент предложений міністром гр. Апоніїм законопроект про безплатну елементарну шкільну науку. У додатковім розпорядку сказано, що кожний учитель мусить знати мову того народу, серед котрого навчає. Тому в державних учительських семінаріях будуть учити теж і української мови. Першою такою семинарією буде — як звідомляє „Наука" — мармаросько-сиготська препаранда. З початком наступного шкільного року наука української мови буде там обовязковою у всіх клясах.

НОВИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ ПІСЛЯ Х КОНВЕНЦІЇ В ФИЛАДЕЛФІЇ.

Покровитель і почесний член — Преосв. Сотер Стефан Ортинський; духовний управитель — о. Михайло Балоґ; предсідник — Дмитро Капітула; містопредсідниця — Марія Черемшак; містопредсідник — Федор Кульчицький-Гут,; касієр — Алексій Шаршонь; фін. секретар — Семен Ядловський; рекорд. секретар — Теодозій Лабовський. Радні: Михайло Беля, Петро Ярема, Іван Ґлова, Андрій Стефанович, Алексій Горбаль, Мих. Чеґін. Контроля: о. Д. Добротвор, Вас. Гришко, Мих. Бабій. Організатор — Андрій Ґела.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

РОМ, Н. Й.

Приймемо сто українських скитальників!

До Злучених Держав приїде 200 тисяч скитальників, між якими буде поважне число українців.

Кожне українське серце радіє, бо бодай мала частина наших страждаючих братів, по літах тяжкого горя, зможе приїхати до Америки і зажити спокійним, вільним життям. Тут комуністична злочинна рука не зможе їх досягнути і знищити.

Дотепер українське громадянство в Америці, свідоме своїх національних завдань і обовязків, дало велику поміч нашим скитальникам, обороняючи їх життя чи своєю харитативною акцією. Тим воно засвідчило свою духову національну зрілість.

Однак конгресовий закон про допущення скитальців розвязує в цілости проблеми переміщених осіб і не звільняє нас від дальшої помочі немічним і хворим скитальникам, що їх більша частина не буде обнята новим законом. А таких зостанеться на скитальщині приблизно 65 тисяч. Нас благословить тут Небесний Отець всякими достатками, то ж не сміємо допустити, щоб наші брати-мученики, що за національні ідеали стільки витерпіли, далі терпіли нужду і голод.

Другою не менше важною проблемою є розміщення десятків тисяч нових українських імігрантів, які на підставі законопроекту Феллова повинні би приїхати до Америки.

Цею надмірно великою справою занявся Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, числячи на посилену співпрацю поодиноких громад і цілого українського загалу в Америці.

Щоб як слід використати квоту, призначену для українських скитальців, ми повинні усвідомити собі важність цеї справи і подбати, щоб примістити наших скитальців по наших громадах. Якщо ми не зможемо упоратися з розміщенням, то цим зробимо велику кривду нашим нещасливим братам, а теж і собі. Отже скупчім свою енергію для розвязки цеї складної проблеми.

Мабуть першими в цій справі відозвалися чотири наші громади, а це: Ютика, Ром, Геркімер і Литл Фолс. В цій справі скликано спільне віче на день 13. червня ц. р. в Ютиці. Після коротких промов о. Боднара, о. Яроша і п. Вилйемса, редактора „Ютіка Дейлі Прес", промову виголосив д-р В. Галан, екзекутивний директор Зл. У. А. Д. Комітету в Филаделфії. Бесідник зясував положення наших мучеників, їх духовий та інтелектуальний стан та наші завдання і обовязки зглядом будучих нових українських емігрантів. Теж опрокинув упередження зглядом Зл. У. А. Д. Комітету, а українських скитальників зокрема.

Прийнято ряд важних резолюцій. Найважнішою з них є резолюція про розміщення в наших громадах 100 скитальників. Зібрано приблизно 350 долярів на посилення праці Зл. У. А. Д. Комітету. Рішено оживити працю в місцевих громадах і прийняти на себе частину громадської праці, що спочиває на цілому українському загалові.

Просимо інші українські громади в Америці скликати тепер подібні віча в справі розміщення нових емігрантів і помогти тим нашим братам легше дістатись до Америки. Сповнім свій національний обовязок і велике діло християнського милосердя.

„Ютіка Дейлі Прес" помістив обширний опис віча з фотографією бесідників та репрезентантів.

о. Михайло А. Ярош.

БОФАЛО БЛЕК РАК, Н. Й.

На скитальців.

Міжнародний Інститут, який причинився в нашому місті багато до поширення відомостей про український нарід, звернувся перед Великоднем до парохії св. Івана Хрестителя на Блек Рак з пропозицією показати американцям, як українці пишуть писанки. В означений на це день зійшлося багато цікавих, а п-ні Анна Ширко виголосила цікавий доклад на тему українських писанок. Знов на столі пишалося кілька тузінів наших писанок, чудової роботи п-ні І. Грицковян. До писання писанок засіло кілька жінок, вбраних в українські народні строї, які писали і давали пояснення на запити. При кінці погостили присутних чаєм при столі, на якім виднiла пушка з написсю „Дар для українських скитальців". До пушки кинули дрібними жертвами $20, які вислано до ЗУАДКомітету.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Помянули борців за волю України.

Дня 30. травня відбулась в церковній галі української православної парохії Жалібна Академія, присвячена памяті вбитих ворогом: Головного Отамана Симона Петлюри та полк. Евгена Коновальця. Галя була вщерть набита народом. Новий парох, о. Дмитро Савка, б. полевий курат У. П. А., виголосив святочну промову, якої кожне слово взивало до дальшої боротьби за визволення під прапором тих Великих Синів, яких память саме вшановуємо. Присутний на святі генерал Сікевич з Канади передавав деякі моменти з визвольної боротьби України, згадуючи про Симона Петлюру та Евгена Коновальця як борців за незалежну і соборну Україну, з якими часто стрічався.

Були ще відповідні до свята деклямації, а хор відспівав кілька пісень під проводом п. Й. Букати. Жалібне свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

Присутній.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись до Розшуку до З.У.А.Д.Комітету прохаеться на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків і за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

15,110 Згеп Йосифа від Лосіцький Тадея.

15,111 Кравців Федора Степановича з с. Яблонька Нижна (Турка) вд Кравців Михайла.

15,112 Кирніс Ларіба Микитовича з с. Дахнівка (Київщина) від Крутиненко Андрія Маркіяновича

СПІР ІЗЗА МОЛИТВИ.

Ню Йорк, 7 липня.—Наради Міської Ради зачинаються звичайно молитвою („інвокейшен"), яку виголошують на переміну духовники різних вір. Пастор Джордж Алберт Симонс виголосив таку „інвокацію", висказуючи надію, що „атеїзм, марксизм та комунізм ніколи не стануть загрозою Злученим Державам". Два ліві радні, Дейвис і Канолі, протестували, щоби тих слів не втягати до протоколу, але їх протест перепав.

15,113 Кучма Петра с. Івана з с. Плісняи (Зборів) від Кучма Олекси.

15,114 Войтович з дому Марії Анни, Катерини і Івана з с. Корманичі (Перемишль) від брата Феснак Івана с. Павла.

15,115 Яцик Василя батька з с. Янівка (Волинь) від Яцик Михайла.

15,116 Знакомих і парохіян з с. Голешів (Жидачів) Рибно (Косів), Хмільно (Броди) і Рипляики (Калуш) від вдови по священику, Яцишин Олени.

15,117 Затворський Івана с. Юрка в с. Стара Ропа (Самбір) від Ясиницький Івана.

15,118 Скиба Марії з дому Яворська з с. Росохи (Старий Самбір) від брата Яворський Степана с. Василя.

15,119 Левко Анастазії з с. Маркополь (Броди) від сестри Дзвиник Маланії зам. Федусь.

15,120 Оліїнкевич Ілька з с. Довпотів (Калуш) та знайомих від Грисько Михайла.

15121 Галичин Дмитра, Івана і Василя з с. Дички (Рогатин), Бережанський Михайла, Фроичишин Івана з с. Заланова, Попик Івана від Ференц Івана.

15,122 а) Ротко Афтонома Стефановича, Мосейко Ілька з с. Воскресінка (Катеринослав, Україна) від Ротко Михайла Петровича.

15,122 б) До таборових Управ на скитальщині, від відділу розшуків при ЗУАДК: Просимо повідомити по таборах, що Михоля с. Миколи з с. Лужок Долішний (Дрогобич) пошукує його стрийко з Америки — Михоль Степан.

15,123 Кічгяк Пазі д. Григорія з с. Кречкова (Перемишль) від Гаврильчик Катерини зам. Хованець д. Григорія.

15,124 Люшняк Миколи з с. з Адамівки (Бережани) від Кульчицька Марії з с. Посухова д. Анни.

15,125 Білінський Степана і Федора с. Миколи і Агафії з с. Комарів (Стрий) від Федорів Павла с. Петра.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. липня, в годині 2. пополудні, в галі парохіяльній, 45-47 Говп Еве., Пасейк. Просимо членів прийти на збори, бо є справи до полагодження. Довгуючих членів упоминаємо прийти і вирівнати свої залеглости. — І. Живіцький, предс.; Г. Яськів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське Зап. Бр. св. Володимира, від. 130, подає до відома всім своїм членам, що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. липня, в годині 8. ввечір, в церковній гали при 7. вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: Й. Марків, пр.; К. Коваль, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Скрединський, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Повідомляємо, що місячні збори Тов. Дністер, від. 361, відбудуться в суботу, 10. липня, в церковній гали, 28 ст 7. вул., точно в год. 8. ввечір. Просимо всіх і членкць прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Також буде фінансовий звіт за 6 місяців. — За уряд: В. Павлів, гол.; Н. Левкович, кас.; А. Кучма, фін. секр.; С. Левко, рек. секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкць, що піврічні збори вдбудуться в суботу, 10. липня, в У. Н. Домі, 317 Ґаллет ул., точно в год. 7:30 ввечір. Кожний член обовязаний прийти на час. Піврічний звіт буде на другий місяць, бо секретар виїхав на вакації. — М. Галькевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. Мир, відц 324, відбудуться в суботу, 10. липня, в год. 8. ввечір, в У. Н. Домі, 800 Н. 23. ул. Просимо всіх членів конечно прийти. — Г. Бучко, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Піврічні збори Бр. св. Василія Великого, від. 364, відбудуться в неділю, 11. липня, точно в годині 2:30 пополудні, в Укр. Домі, 3161 Іст 93. вул. Просимо всіх членів прийти на збори на час, бо є важні справи до вирішення, як також буде звіт фінансовий за 6 місяців. — Г. Кукіз, предс.; С. Крефт, кас.; Й. Отойка, рек. секр.; І. Сподар, фін. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 11. липня, в год. 1. пополудні, в салі У. Н. Дому при Мартін ул. Довгуючих просимо прийти і заплатити свої належитости, бо на будуче за нікого не будемо висилати вкладок до гал. каси. — За уряд: М. Пристащ, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори 204. відділу відбудуться в суботу, 10-го липня, в годині 8. ввечір, в салі укр. прав. громади, 334 Іст 14. вул. В інші суботи місяця відбудеться тільки збірка членських вкладок. — Уряд.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — Тов. Укр. Січ, від. 39, повідомляє членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 11. липня, в годин 3-тій пополудні. Просимо членів прийти на час, вислухати звіту контролі за 6 місяців і буде справа участи в 100-річнім ювілею міста Сиракюз та інші справи. — А. ворський, рик. секр.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє, що місячні збори відбудуться 10. липня в годині 8. ввечір, в укр. гали, 91 Проспект ул. Просимо всіх членів прийти на збори і привести своїх знайомих та вписати в члени У. Н. Союзу. — За уряд: Т. Михнів, гол.; М. Шіпінка, кас.; Й. Шеремета, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10-го липня, в годині 8. ввечір, в укр. прав. галі, 675 Савт 19. вул. Просимо членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Г. Дорошенко, предс.; А. Баран, кас.; А. Мудровський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 268, повідомляє,. що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. липня, в домі Укр. Горожан на Вейклінґ ул., в год. 7. ввечір. Тому, що є важні справи до полагодження, просимо всіх членів прийти на збори. — Т. Радинський, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 11. липня, в годині 2. пополудні, в домі Лісного. Всі члени мають прийти на збори і вислухати звіту урядників і контрольорів. — І. Шеґера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 10. липня, в год. 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти і привести хоч по одному новому членові до Союзу. Маємо важні справи до вирішення. — За уряд: І. Сорока (ст.), предс.; М. Плавяник, кас.; А. Хромяк, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїр членів, що дуже важні піврічні збори вдбудуться в недлю, 11. липня, точно в год. 2. пополудні, в У. Н. Домі при 4. і Ворд ул. Уряд просить членів конечно прийти на ці збори і на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Не забувайте приносити зі собою свої книжечки. — Уряд.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Тов. Вільна Україна, від. 200, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 10. липня, в годині 7:30 ввечір, в гали де звичайно. Просимо прийти в означений час, бо буде звіт контр. комісії і инші важні справи. Просимо приєднувати нових членів і вписувати свої діти і внуки, а дістаните відповідну нагороду від У. Н. Союзу. — За уряд: Е. Паращук, предс.; О. Коцопій, кас.; В. Ворґуль, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Подаємо до відома всім членам від. 375, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. липня, в год. 7. ввечір, в домівці Укр. Клюбу при Френклин ул. Взиваємо тих чланів, котрі ще не віділбрали собі чеків дивіденди, щоб зробили це на цих зборах. Довжних членів просимо вирівнати свої залеглости. Тому, що маємо багато важних справ до полагодження, просимо всіх членів точно явитись. — За управу: Г. Дорожовський, гол.; В. Василюк, скарб.; П. Іван, секр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ТАРЗАН, ч. 1879. Осторога Нкіми.

Коли Джена післала Нкіму, щоб вона провірила, яка причина припізнення Тарзана, Нкіма слідкувала за відлетом літака й дуже боялася показатися на очі.

Тепер, коли вже гомін літака віддалювався, мала малмалпочка вискочила зпоза корчів.

Коли вона радісно привитала пана джунглів, він запитався її про Джену.

Одначе Нкіма почала нагло трястися і показала позад Тарзана.